

Αλληλεγγύη

Αποδοχή των άλλων | Επίείκεια

Σεβασμός στους κανόνες

Ίσες ευκαιρίες σε όλους | **Αξιοπρέπεια**

Ισότητα | Αυτοσεβασμός
Υπευθυνότητα

Ακεραιότητα | **Καλοσύνη**

Τίμιο παιχνίδι | **Γενναιοδωρία**

Δίκαιοσύνη

Διδακτικές κάρτες για την Α'- Γ' Γυμνασίου

Ενότητα: Ανθρώπινα δικαιώματα

Θέμα: Ανάπτυξη αυτοσεβασμού & αυτοπεποίθησης

Τίτλος δράσης: «Θέτουμε και πετυχαίνουμε τους στόχους μας»

Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α'- Γ' Γυμνασίου

Επιδίωξη: Να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες ότι μπορούν να ευχαριστηθούν κάθε κινητική δραστηριότητα, αν αντιμετωπίσουν με ειλικρίνεια και σεβασμό τις ικανότητές τους και θέσουν ρεαλιστικές προσδοκίες επίτευξης.

Στο τέλος του μαθήματος:

Οι μαθητές/τριες **α)** θα έχουν κατανοήσει πώς να προσαρμόζουν τις κινητικές δεξιότητες στις ατομικές τους ικανότητες και χαρακτηριστικά, **β)** θα έχουν εξασκηθεί με επιτυχία.

Χώρος: Στην αυλή ή το γυμναστήριο.

Υλικά: **1)** για την εμπλοκή των μαθητών/τριών σε 4-5 διαφορετικές κινητικές δραστηριότητες:

- i) 4 μπάλες καλαθοσφαίρας.
  - ii) 4 μπάλες πετόσφαιρας.
  - iii) 4 σχοινάκια.
  - iv) 2-3 ιατρικές μπάλες.
  - v) 5 ρακέτες αντισφαίρισης και μπαλάκια.
- 2)** Αντίστοιχες καρτέλες επίδοσης για κάθε δραστηριότητα.
3) Ατομικές καρτέλες επίδοσης για κάθε μαθητή/τρια (όσοι οι μαθητές/τριες).
4) Μολύβια.

Καθήκοντα εκτός τάξης: Παρακινήστε τους μαθητές και μαθήτριες να σκεφτούν και να οργανώσουν ένα ανάλογο πλάνο δράσης για την επίτευξη μαθησιακών στόχων στα άλλα μαθήματα και ειδικά σ' αυτά που υπολείπονται.

Διαδικασία

Εισαγωγή: Σήμερα θα μάθουμε να θέτουμε στόχους, ανάλογα με το κινητικό μας επίπεδο, και να εξασκούμαστε, σύμφωνα με τις δυνατότητές μας, με επιτυχία. Όλοι έχετε το δικαίωμα εξατομικευμένης εξάσκησης και πολύπλευρης ανάπτυξης (γνωστικής, κινητικής, κοινωνικο-ηθικής).

Δράση

Πριν από την έναρξη του μαθήματος:

Οργανώστε το χώρο σε σταθμούς εξάσκησης και τοποθετήστε τα όργανα και τις καρτέλες καθηκόντων για κάθε σταθμό, ορίζοντας ένα στόχο επίτευξης και τις συνθήκες εξάσκησης, ανάλογα με τις δραστηριότητες που πρέπει να μάθουν τα παιδιά σε αυτές τις ηλικίες.

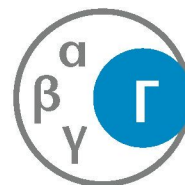
Στο μάθημα:

1. Εξηγήστε στους μαθητές/τριες το «στόχο» και πώς τον ορίζουμε στο συγκεκριμένο μάθημα.
2. Χωρίστε το τμήμα σε 4-5 ομάδες, από 5 το πολύ άτομα η κάθε ομάδα. Μοιράστε στους μαθητές/τριες τα μολύβια και τις ατομικές καρτέλες επίδοσης.
3. Παρουσιάστε σύντομα τη θεωρία των στόχων και την ανάγκη θέσπισης ατομικών στόχων επίτευξης και εξηγήστε το σκοπό και την οργάνωση του μαθήματος.
4. Προτρέψτε τους μαθητές/τριες να πετύχουν τους στόχους που θέσατε στις καρτέλες. Κάθε 5-6 λεπτά οι ομάδες μετακινούνται σε διαφορετικό σταθμό, ώστε όλοι οι συμμετέχοντες να δοκιμάσουν όλες τις δραστηριότητες. Στην πορεία του μαθήματος υπενθυμίστε βασικές αρχές για τους στόχους και ενθαρρύνετε την ενεργή συμμετοχή όλων. Όλοι σημειώνουν την επίδοση στην ατομική τους καρτέλα.
5. Στη συνέχεια, προτείνετε στα παιδιά να τροποποιήσουν τις συνθήκες εκτέλεσης ή τον τρόπο εκτέλεσης των δραστηριοτήτων, ώστε να μπορούν να προσεγγίσουν το στόχο. Σημειώνουν εκ νέου την απόδοσή τους μετά τις αλλαγές που έκαναν.
6. Προτρέψτε τους μαθητές/τριες να θέσουν τους δικούς τους στόχους επίτευξης σε κάθε δραστηριότητα.

Σημεία για συζήτηση: **α)** Τι τους παρακινεί και τι τους αποθαρρύνει, όταν συμμετέχουν σε κινητικές δραστηριότητες; **β)** Βελτίωσαν την απόδοσή τους και ανταποκρίθηκαν στους στόχους που έθεσαν μετά τις τροποποιήσεις που αποφάσισαν; Αισθάνθηκαν πιο ευχαριστημένοι και ικανοποιημένοι με τον εαυτό τους;

Επίλογος

«Σε κάθε διάσταση της ανθρώπινης δράσης ο κάθε ένας από εμάς μπορεί να τα είναι αποτελεσματικός και επιτυχημένος, όταν θέτει ρεαλιστικούς στόχους, προσπαθεί και μεθοδεύει την επίτευξή τους».

Διδακτικά σχόλια:

Ενθαρρύνετε τη συνεργασία των μαθητών/τριών. Βοηθήστε τους να θέσουν τους δικούς τους στόχους επίτευξης και προτείνετε τρόπους τροποποίησης των καθηκόντων της καρτέλας, ώστε να πετύχουν τους στόχους τους.

Αξιολόγηση (1'-3')

Κινητική αξιολόγηση: Επιλέξτε τυχαία 5 μαθητές/τριες και ζητήστε να εκτελέσουν κάποιες από τις δεξιότητες με βάση τις τροποποιήσεις που έκαναν.

Εναλλακτική αξιολόγηση: (Μαθητικό Ημερολόγιο). Προτρέψτε τα παιδιά να σκεφθούν τις 5 δραστηριότητες που εκτέλεσαν και με βάση την καρτέλα τους να γράψουν σχόλια και παρατηρήσεις που θεωρούν ότι θα τους είναι χρήσιμα για την επόμενη φορά. Να αναφέρουν αν και κατά πόσο βρήκαν χρήσιμη την παραπάνω διαδικασία και αν οι δραστηριότητες έγιναν με αυτόν τον τρόπο πιο προκλητικές για αυτούς.

Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις

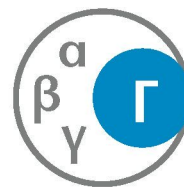
Ανάλογη δράση μπορεί να υλοποιηθεί, με διαφοροποίηση του περιεχομένου των σταθμών (διαφορετικές κινητικές δραστηριότητες).

Ενότητα: Ανθρώπινα δικαιώματα

Θέμα: Σεβασμός προς τους άλλους και επίδειξη ομαδικού πνεύματος εργασίας

Τίτλος δράσης: «Το παιχνίδι του θησαυρού»

Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α'-Γ' γυμνασίου (διάρκεια 1-2 διδακτικές ώρες)

Επιδιώξεις: α) Να κατανοήσουν οι μαθητές-τριες την άτυπη ιεραρχία της τάξης και τις καταστάσεις περιθωριοποίησης ή αποκλεισμού που πηγάζουν απ' αυτή, β) να συνεργαστούν αποτελεσματικά για την επίτευξη ενός ομαδικού στόχου.

Στο τέλος του μαθήματος:

Οι μαθητές/τριες α) θα έχουν κατανοήσει ότι όλοι είναι χρήσιμοι και αναγκαίοι για την ομαδική επιτυχία, β) θα έχουν συνεργαστεί αποτελεσματικά στο παιχνίδι του θησαυρού.

Χώρος: Στην αυλή ή σε ολόκληρη τη σχολική μονάδα.

Υλικά: 1. Το αρχιτεκτονικό σχεδιάγραμμα για έκτακτες ανάγκες που υπάρχει στο σχολείο.
2. Φάκελοι με ερωτήματα, quiz γνώσεων και σπαζοκεφαλίες που θα χρησιμοποιήσετε στο «Παιχνίδι του θησαυρού».

Καθήκοντα εκτός τάξης:

1) Ενθαρρύνετε τα παιδιά να σκεφτούν πώς πρέπει να αντιμετωπίσουν συμμαθητές/τριες τους που συνήθως «αποκλείονται» από τις δράσεις της ομάδας.
2) Στη συνέχεια, να σκεφτούν τρόπους ατομικής «άμυνας» και δράσης, ώστε να μην καταστούν θύματα περιθωριοποίησης και τα ίδια κάποια στιγμή στη ζωή τους.

Διαδικασία

Εισαγωγή: Πολλές δραστηριότητες στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής δεν μπορούν να εκτελεστούν ατομικά. Σήμερα θα κατανοήσουμε ότι κάθε μέλος μίας ομάδας έχει το δικό του σημαντικό ρόλο. Κάθε μέλος της ομάδας πρέπει και μπορεί να βοηθήσει, ανάλογα με τις ικανότητές του, στην επίτευξη ενός ομαδικού στόχου.

Δράση:

Πριν αρχίσει το μάθημα:

1. Φωτοτυπήστε το αρχιτεκτονικό σχεδιάγραμμα για έκτακτες ανάγκες που υπάρχει στο σχολείο σας τόσες φορές, όσες είναι οι ομάδες της τάξης που θα συμμετάσχουν στο παιχνίδι.
2. Με βάση την τάξη για την οποία σχεδιάζετε το μάθημα, δημιουργήστε μια σειρά καθηκόντων, ώστε κάθε μέλος κάθε επιμέρους ομάδας να μπορεί να συμμετάσχει, να αποδώσει και να καταστεί απαραίτητο για την πρόοδο στο παιχνίδι. Για παράδειγμα, το παιχνίδι μπορεί να ξεκινήσει και να πάρει τον πρώτο φάκελο ο/η συντονιστής, όταν γίνουν πέντε επιτυχημένες βολές σε στόχο [κινητική ικανότητα]. Ο 1ος φάκελος θα δίνει οδηγίες που για να τις εντοπίσουν οι μαθητές/τριες θα πρέπει να απαντήσουν μία ερώτηση ιστορίας π.χ. «ο φάκελος βρίσκεται 5 βήματα δεξιά της φωτογραφίας αγωνιστή του 1821 που πέθανε στο Χάνι της Γραβιάς» (από τις ιστορικές φωτογραφίες που συνήθως βρίσκονται σε όλα τα σχολεία) [γνώσεις ιστορίας]. Ο 2ος φάκελος, για να βρεθεί, πρέπει να μεταφραστεί μια φράση από τα αγγλικά ή γαλλικά (ανάλογα με τη γλώσσα που διδάσκεται στο σχολείο). Ο τρίτος φάκελος θα βρεθεί, μόνο αν οι μαθητές και μαθήτριες μπορέσουν να μετατρέψουν μία κλίμακα από το χάρτη του σχολείου σε πραγματική απόσταση [γνώση γεωγραφίας]. Με την ίδια λογική ο/η Κ.Φ.Α. σε συνεργασία με τους άλλους διδάσκοντες μπορεί να δημιουργήσει διάφορα «προβλήματα» που, για να επιλυθούν, οι ομάδες πρέπει να εργαστούν ομαδικά και να διαθέτουν πλουραλισμό ικανοτήτων.
3. Κρύψτε τους φακέλους σε προκαθορισμένα σημεία του σχολείου με βάση το χάρτη.
4. Ο «θησαυρός» θα είναι ένα γνωμικό για τη σημασία του ομαδικού πνεύματος και της συνεργασίας για την επιτυχία στη ζωή.

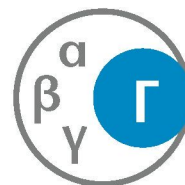
Στην τάξη:

1. Χωρίστε το τμήμα σε ομάδες των 4-5 ατόμων. Καλό είναι στη σύνθεση κάθε ομάδας να υπάρχουν μαθητές και μαθήτριες που θα διακρίνονται σε διαφορετικούς τομείς ο καθένας.
2. Εξηγήστε το παιχνίδι στις ομάδες.

Σημεία για συζήτηση:

- Ζητήστε από τα παιδιά να περιγράψουν πώς αισθάνθηκαν στο σημερινό παιχνίδι, όπου ο καθένας συνέβαλε με τον τρόπο του στην προσπάθεια της ομάδας να ολοκληρώσει το παιχνίδι.
- Εξηγήστε στα παιδιά ότι στη Φυσική Αγωγή και τον αθλητισμό αντανακλώνται πολύ έντονα ζητήματα ανισοτήτων, που στη βάση τους οφείλονται στη διαφορετική ικανότητα στα σπορ. Ζητήστε να εντοπίσουν άλλες διαστάσεις της καθημερινής ζωής, όπου η αθλητική ικανότητα είναι τόσο σημαντική για την ατομι-

	<p>κή επιτυχία, πέρα από τη διάσταση των οσπορ.</p> <p>Επίλογος «Σήμερα περισσότερο από ποτέ η κοινωνική πρόοδος και ευμερία βασίζεται στη συνεργασία των ατόμων. Ο κάθε ένας/μία από μας έχει πολλά να προσφέρει, αρκεί να του/της δοθεί η ευκαιρία να δείξει το ιδιαίτερο ταλέντο και τις ικανότητες/δεξιότητες που κατέχει».</p>
<p>Διδακτικά σχόλια: Ο ρόλος σας πρέπει να είναι αποκλειστικά συντονιστικός. Διαφυλάξτε το τίμιο παιχνίδι μεταξύ των επιμέρους ομάδων.</p>	<p>Αξιολόγηση (1'-3') Με λίστα κριτηρίων παρατηρήστε το βαθμό συνεργασίας των μελών και την υπακοή στους κανονισμούς του παιχνιδιού που επέδειξαν οι ομάδες, όταν συμμετείχαν στο παιχνίδι.</p> <p>Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις Η ίδια δραστηριότητα μπορεί να οργανωθεί χωρίς αναφορές σε άλλα μαθήματα, αλλά με θέματα (κινητικά, γνωστικά ή/και κοινωνικο-ηθικά) που αφορούν αποκλειστικά στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Ανάλογη δραστηριότητα μπορεί να οργανωθεί σε μία σχολική εκδρομή στη φύση [παιχνίδι προσανατολισμού με πυξίδες και χάρτες], όπου οι επιμέρους ομάδες θα απαρτίζονται από αντιπροσωπεύεις μαθητών/τριών των τμημάτων ή τάξεων.</p>

Ενότητα: Ανθρώπινα δικαιώματα
Θέμα: Ανάπτυξη σεβασμού
Τίτλος δράσης: «Χοροί των λαών»
Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α'-Γ' Γυμνασίου

Επιδίωξη: Να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες ότι ο πολιτισμός δε γνωρίζει σύνορα και ότι υπάρχουν τόσα πολλά κοινά στοιχεία που ενώνουν, παρά διακρίνουν, τους ανθρώπους με διαφορετική εθνικότητα.

Στο τέλος του μαθήματος:

Οι μαθητές/τριες **α)** θα έχουν κατανοήσει ότι υπάρχει μια διαχρονική και διαρκής πολιτιστική αλληλεπίδραση μεταξύ των λαών, **β)** θα έχουν εξασκηθεί σε ανάλογους χορούς.

Χώρος: Στην αυλή ή το γυμναστήριο

Υλικά: Μουσικές των Βαλκανίων - CD ή κασετόφωνο.

Καθήκοντα εκτός τάξης:

Ενθαρρύνετε τους μαθητές/τριες να συνεργαστούν με άτομα διαφορετικών εθνικοτήτων (από το σχολείο ή την κοινότητα) και να καταγράψουν πολιτισμικά στοιχεία που σχετίζονται με τη μουσική και το χορό, τα ήθη και τις παραδόσεις της πατρίδας τους.

Διδακτικά σχόλια:

Οι μαθητές -τριες θα πρέπει να κατανοήσουν ότι οι λαοί των Βαλκανίων –και όχι μόνο– αντάλλαξαν και ανταλλάσσουν συνεχώς πολιτισμικά στοιχεία, τα οποία πλέον έχουν αφομοιωθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε σήμερα να μην είναι ξεκάθαρα διακριτό ποιος είναι ο αρχικός δημιουργός. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν μέρος των πολιτισμών μας και μπορούν να αποτελέσουν μια ισχυρή βάση για ειλικρινείς σχέσεις αμοιβαιότητας και εμπιστοσύνης μεταξύ των λαών.

Διαδικασία

Εισαγωγή: Σήμερα θα μάθουμε ότι, μέσω της επίδειξης σεβασμού προς άλλους λαούς, μπορούμε να μάθουμε πολλά και ίσως να εντοπίσουμε αρκετά κοινά στοιχεία πολιτισμού. Έχετε το δικαίωμα να μάθετε για τη φιλία και την ανεκτικότητα και την ειρήνη μεταξύ των ανθρώπων και να διαφυλάσσετε πολιτιστικά στοιχεία από τη χώρα από την οποία προέρχετε.

Δράση: «Μουσικές και χοροί των λαών των Βαλκανίων».

Μέρος Α: Από το προηγούμενο μάθημα έχετε χωρίσει τους μαθητές/τριες σε ολιγομελείς ομάδες. Οι μαθητές/τριες από διαφορετικές χώρες θα δημιουργήσουν υπο-ομάδες κατά εθνικότητα. Ορίστε σε κάθε ομάδα το καθήκον να διεξαγάγει έρευνα και να ετοιμαστεί για να παρουσιάσει έναν τοπικό χορό από μία διαφορετική περιοχή της Ελλάδος και από ένα άλλο κράτος (παρουσίαση του χορού – της μουσικής – φωτογραφίες της τοπικής ενδυμασίας).

Μέρος Β: Στο σχολείο κατά τη διάρκεια του μαθήματος δίνεται χρόνος 10 λεπτών περίπου σε κάθε ομάδα, για να παρουσιάσει την εργασία της και να χορέψει το χορό με τη συνοδεία μουσικής. Τα παιδιά των υπόλοιπων ομάδων προσπαθούν να ακολουθήσουν το ρυθμό και τα βήματα.

Όλες οι ομάδες πρέπει να έχουν ανάλογο χρόνο, για να παρουσιάσουν τη δική τους εργασία. Στη συνέχεια, γίνεται σύγκριση, με σκοπό να εντοπιστούν τα κοινά πολιτιστικά στοιχεία μεταξύ των χορών, των ακουσμάτων (ρυθμός, όργανα), των ενδυμασιών και της παράδοσης.

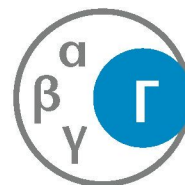
Επίλογος

«Ο πολιτισμός και η τέχνη δε γνωρίζουν σύνορα. Υπάρχουν τόσα πολλά κοινά στοιχεία που ενώνουν, παρά χωρίζουν, τους ανθρώπους με διαφορετική εθνικότητα».

Αξιολόγηση (1'-3')

Αξιολόγηση γνώσεων: Με προφορικές ερωτήσεις στις οποίες οι μαθητές/τριες πρέπει να εντοπίσουν στοιχεία πολιτιστικής αλληλεπίδρασης στο παρελθόν και το παρόν μεταξύ των λαών.

Ομαδική Εργασία: (εναλλακτική μορφή αξιολόγησης) που μπορεί να αφορά στην αξιολόγηση των εργασιών των επιμέρους ομάδων [συλλογή στοιχείων (μουσικές-στολές-ήθη & έθιμα), ταξινόμηση στοιχείων, συγκριτική μελέτη στοιχείων, αξιολόγηση γραπτής ή προφορικής αναφοράς].

Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις

Σε επόμενο μάθημα ενθαρρύνετε τους μαθητές/τριες να διδάξουν το χορό με αμοιβαίο στυλ διδασκαλίας στις άλλες ομάδες, ώστε όλοι να προσπαθήσουν να μάθουν και να χορέψουν κάθε έναν από τους χορούς με τους οποίους ασχολήθηκαν οι αρχικές ομάδες εργασίας.

Διδακτικές κάρτες για την Α' - Γ' Γυμνασίου

Ενότητα : Πολυπολιτισμικότητα

Θέμα: Συλλογή πληροφοριών και γνωριμία με άλλες χώρες και πολιτισμούς

Τίτλος δράσης: Ένας κώνος, μια χώρα

Εκπαιδευτική Βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να μάθουν οι μαθητές/τριες πληροφορίες για διαφορετικές χώρες και πολιτισμούς.</p>	<p>Διαδικασία</p> <p>Από το προηγούμενο μάθημα χωρίστε τους μαθητές/τριες σας σε ομάδες των 4-5 ατόμων και δώστε σε καθεμία το όνομα μιας χώρας. Ζητήστε τους να συλλέξουν κάποιες πληροφορίες για τη χώρα που αντιπροσωπεύουν, για παράδειγμα, ποια είναι η πρωτεύουσα, ποιο είναι το μεγαλύτερο ποτάμι, το μεγαλύτερο βουνό, τα βασικά προϊόντα που παράγει, το πολίτευμα, κάποια από τα ήθη και έθιμα κ.ά. και να γράψουν σε μικρά χαρτιά τις απαντήσεις. Μπορείτε, αν επιθυμείτε, να συμβουλευτείτε τον καθηγητή/τρια της Γεωγραφίας για την ύλη που έχουν ή θα διδαχθούν τα παιδιά και να θέσετε τις κατάλληλες, ανάλογα με το επίπεδο γνώσης των παιδιών, ερωτήσεις. Σε κάθε χαρτί πρέπει να γραφτεί μια απάντηση.</p>
<p>Υλικά: Κόλλες Α4, κομμένες στη μέση, κώνοι.</p>	<p>Στο μάθημα, διασκορπίστε κώνους σε διάφορα σημεία του αυλόγυρου και τοποθετήστε τα χαρτιά με τις απαντήσεις κάτω από κάθε έναν από αυτούς. Κάτω από κάθε κώνο τοποθετήστε ένα χαρτί - απάντηση.</p> <p>Οι μαθητές/τριες, όπως είναι χωρισμένοι σε ομάδες, τοποθετούνται σε ένα σημείο έναρξης και με το σύνθημα του καθηγητή/τριας ξεκινάει ένας από κάθε ομάδα και πηγαίνει σε έναν κώνο, τον σηκώνει και διαβάζει την απάντηση. Αν η απάντηση αφορά στη χώρα που αντιπροσωπεύει, παίρνει το χαρτάκι και επιστρέφει στην ομάδα του. Αν η απάντηση δεν αφορά στη χώρα του, αφήνει το χαρτάκι και επιστρέφει στην ομάδα του. Στη συνέχεια, φεύγει κάποιος άλλος μαθητής/τρια. Το παιχνίδι τελειώνει, όταν μια από τις ομάδες μαζέψει όλα τα χαρτάκια της χώρας που αντιπροσωπεύει. Οι μαθητές/τριες μαζεύονται κοντά στον καθηγητή/τρια και συζητάνε για τις χώρες και τις απαντήσεις.</p>
<p>Διδακτικά σχόλια: Να αφήνουν τα χαρτιά που δεν αντιπροσωπεύουν τη χώρα τους κάτω από τους κώνους, έτσι ώστε να μπορέσει να τα βρει η αντίστοιχη ομάδα.</p>	<p>Η δράση μπορεί να εφαρμοστεί και στις τάξεις του δημοτικού: για την Ε' - Στ' μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε πιο απλές πληροφορίες για κάθε χώρα και στην Α' - Γ' τάξη φωτογραφίες.</p> <p>Επίλογος</p> <p>Είναι σημαντικό να γνωρίζω αντιπροσωπευτικά στοιχεία από άλλες χώρες και άλλους πολιτισμούς.</p>
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης: Οι πληροφορίες που συνέλεξαν οι μαθητές/τριες για να υλοποιηθεί η δράση.</p>	<p>Αξιολόγηση</p> <p>Μετά από τη συζήτηση και για να αξιολογήσετε το βαθμό που οι μαθητές/τριες κατανόησαν το περιεχόμενό της, επαναλάβετε τη δράση, αλλάζοντας σε κάθε ομάδα το όνομα της χώρας. Έτσι, οι μαθητές/τριες θα πρέπει να συλλέξουν τις σωστές πληροφορίες για τη νέα χώρα που αντιπροσωπεύουν.</p> <p>Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις</p> <p>Μπορούμε να ζητήσουμε από τους μαθητές/τριες να συλλέξουν πληροφορίες από διαφορετικές χώρες και να παίρνουν κάτω από τους κώνους όποιο χαρτί βρίσκουν. Μπορούμε να αφήσουμε κάποιους κώνους κενούς, για να δυσκολέψουμε τη δράση. Μόλις οι ομάδες συλλέξουν όλα τα χαρτιά, προσπαθούν η κάθε μια χωριστά να τοποθετήσουν τις απαντήσεις στο σωστό σημείο - χώρα ενός χάρτη που περιλαμβάνει μόνο τα γεωγραφικά όρια των χωρών. Ο χάρτης αυτός με τις πληροφορίες που τοποθέτησαν οι μαθητές/τριες μπορεί να αναρτηθεί στη σχολική αίθουσα.</p>

Ενότητα: Πολυπολιτισμικότητα
 Θέμα: κατανόηση της διαφορετικότητας
 Τίτλος δράσης: Τροποποιημένο ποδόσφαιρο
 Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να κατανοήσουν τη διαφορετικότητα και θα υιοθετήσουν στρατηγικές, προκειμένου να ξεπεράσουν τις διαφορές που συνάντησαν.</p>	<p style="text-align: center;">Διαδικασία</p> <p>Χωρίστε τους μαθητές/τριες σε ομάδες των 6 ή 8 ατόμων και δώστε σε κάθε ομάδα το όνομα μιας χώρας. Ζητήστε από τους μαθητές/τριες να αλλάξουν τα ονόματά τους με αντίστοιχα από τη χώρα που εκπροσωπούν, να ζωγραφίσουν τη σημαία της χώρας αυτής στα μπλουζάκια ή στο μπράτσο τους κ.ά.</p>
<p>Υλικά: Μπάλα ποδοσφαίρου.</p>	<p>Ζητήστε από κάθε ομάδα να τροποποιήσει το άθλημα του ποδοσφαίρου και να θέσει τους δικούς της κανόνες. Μπορούν, για παράδειγμα, να παίξουν ποδόσφαιρο, χρησιμοποιώντας πόδια και χέρια, να παίξουν ποδόσφαιρο, σε μία εστία, ή να τοποθετήσουν ένα χαμπλό φιλέ στη μέση του γηπέδου, οριοθετώντας έτσι το χώρο μετακίνησης των ομάδων κ.ά. Δώστε χρόνο σε κάθε ομάδα να παρουσιάσει τους κανόνες που έθεσε και τις τροποποιήσεις που έκανε στις υπόλοιπες. Στη συνέχεια, βάλτε τις ομάδες να παίξουν, π.χ. για 10 λεπτά κάθε τροποποιημένο παιχνίδι. Ο χρόνος διάρκειας του παιχνιδιού εξαρτάται από τον αριθμό των ομάδων που έχουν σχηματιστεί. Κάθε ομάδα θα πρέπει να παίξει το παιχνίδι, όπως ακριβώς έχει ορίσει η συγκεκριμένη χώρα.</p>
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης: Παρότρυνε τους μαθητές/τριες να γίνουν ομάδες και να συλλέξουν πληροφορίες για ένα διαπολιτισμικό παιχνίδι, όπως για τη χώρα προέλευσης, την αρχική του μορφή, τους κανόνες κ.ά., και να παρουσιάσουν τις πληροφορίες στην τάξη.</p>	<p>Στο τέλος του μαθήματος συζητήστε με τους μαθητές/τριες για κάποια αθλήματα που είναι διαφορετικά από χώρα σε χώρα.</p> <p>Πιθανές ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πώς σας φάνηκε που έπρεπε να τροποποιήσετε ένα τόσο γνωστό παιχνίδι; • Πώς αισθανθήκατε, όταν έπρεπε να ακολουθήσετε τους κανόνες που όρισε κάποια άλλη ομάδα - χώρα; • Ποιές στρατηγικές αναπτύξατε, για να αντιμετωπίσετε τους νέους κανόνες; • Γνωρίζετε αθλήματα που διαφέρουν στον τρόπο διεξαγωγής τους (κανονισμοί, συνθήκες, χρονική περίοδος κ.ά.) στις διαφορετικές χώρες; • Γιατί πιστεύετε ότι υπάρχουν οι διαφορές αυτές; <p>Επίλογος Είναι σημαντικό να αναγνωρίζω και να σέβομαι τις διαφορές.</p>
<p>Διδακτικά σχόλια Εξηγήστε στους μαθητές/τριες ότι δεν είναι πάντα εύκολο να αποδέχονται τους κανόνες που θέτει κάποιος άλλος. Πείτε τους ότι πρέπει να συνειδητοποιήσουν και να σεβαστούν τις διαφορές στους κανόνες που έχει θέσει κάποια άλλη ομάδα - χώρα και να υιοθετήσουν τις κατάλληλες στρατηγικές προκειμένου να ξεπεραστούν τυχόν προβλήματα.</p>	<p style="text-align: center;">Αξιολόγηση</p> <p>Ζητήστε από τους μαθητές/τριες να κάνουν μια λίστα με γνωστά τους αθλήματα και να αναφέρουν σε κάθε ένα από αυτά τρεις αθλητές που θαυμάζουν περισσότερο και τη χώρα γέννησής τους. Πείτε τους να επιλέξουν ένα από τα αθλήματα της λίστας τους και να γράψουν ένα μικρό άρθρο για τη ζωή των τριών αυτών αθλητών.</p>

Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις

Μπορείτε να τους δώσετε το όνομα μιας χώρας όχι πολύ γνωστής και, αφού φέρουν κάποιες πληροφορίες για τον τρόπο διαβίωσης των ανθρώπων εκεί, να τροποποιήσουν ένα άθλημα ανάλογα με τις συνθήκες που θα παιζόταν στη συγκεκριμένη χώρα.

Ενότητα: Πολυπολιτισμικότητα
 Θέμα: Συνεργασία μαθητών/τριών διαφορετικής εθνικότητας
 Τίτλος δράσης: Ποδόσφαιρο σε ζευγάρια
 Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

Επιδίωξη: Να μάθουν να συνεργάζονται με όλα τα άτομα ανεξαρτήτως εθνικότητας.

Υλικά: Δυο μπάλες ποδοσφαίρου.

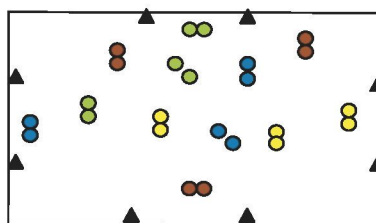
Καθήκοντα εκτός τάξης:

Παροτρύνετε τους μαθητές/τριες να συνεργαστούν με κάποιο συμμαθητή/τρια τους σε μια εργασία με θέμα συνεργασία δυο κρατών. Προτείνετε τους ο συμμαθητής/τρια που θα επιλέξουν να γνωρίζει κάποια ξένη γλώσσα διαφορετική από αυτή που γνωρίζουν οι ίδιοι, επειδή την εργασία αυτή πρέπει να την παρουσιάσουν σε διαφορετικές γλώσσες.

Διαδικασία

Ενημερώστε τους μαθητές/τριες σας ότι θα παίξουν ένα παιχνίδι ποδοσφαίρου, χρησιμοποιώντας δυο μπάλες. Χωρίστε τους μαθητές/τριες σε 4 ομάδες των 6 ατόμων. Σχηματίστε 4 εστίες, μια για κάθε ομάδα.

Οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας χωρίζονται σε ζευγάρια της επιλογής τους και πιάνονται από τα χέρια όπως φαίνεται στο σχήμα. Ένα από τα ζευγάρια κάθε ομάδας ορίζεται τερματοφύλακας ενώ τα υπόλοιπα προσπαθούν να σκοράρουν με μια από τις δυο μπάλες στις υπόλοιπες εστίες. Τονίστε στους μαθητές/τριες ότι τα ζευγάρια πρέπει να είναι πιασμένα συνεχώς από τα χέρια είτε προσπαθούν να σκοράρουν είτε να αποκρούσουν την μπάλα.

- ▲ Κώνοι που οριοθετούν τις εστίες
- Οι μαθητές (το διαφορετικό χρώμα συμβολίζει τις ομάδες)

Πείτε τους ότι, αν διασπαστούν κατά το σουτ, ακυρώνεται το γκολ. Ενώ, αν διασπαστούν οι τερματοφύλακες, μετράει το γκολ της αντίπαλης ομάδας. Στη συνέχεια, αλλάξτε τα ζευγάρια και βάλτε μαθητές/τριες διαφορετικής εθνικότητας να πιαστούν από τα χέρια και να συνεργαστούν. Σε τακτά χρονικά διαστήματα αλλάξτε τα ζευγάρια έτσι ώστε περισσότεροι μαθητές/τριες να συνεργαστούν μεταξύ τους και κάθε μαθητής/τρια να συνεργαστεί με άτομα περισσότερων εθνικοτήτων.

Στο τέλος του μαθήματος συζητήστε με τους μαθητές/τριες για τη σπουδαιότητα της συνεργασίας τόσο στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής, όσο και στο ενδοσχολικό και εξωσχολικό περιβάλλον.

Πιθανές Ερωτήσεις:

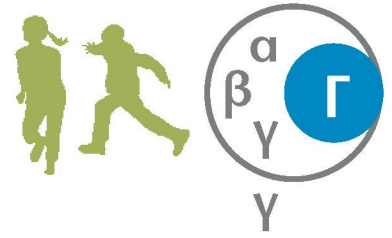
- Μπορέσατε να συνεργαστείτε το ίδιο με όλα τα άτομα;
- Τι γνώμη έχετε για τη συνεργασία δυο και περισσότερων ανθρώπων;
- Σε ποιους τομείς της ζωής μας πιστεύετε ότι είναι απαραίτητη η συνεργασία και σε ποιους όχι;

Επίλογος

Είναι σημαντικό να συνεργάζομαι με όλους.

Αξιολόγηση

Ζητήστε τους να γράψουν μια μικρή έκθεση για την εμπειρία τους από τη δράση αυτή. Να καταγράψουν τα αισθήματά τους, τις εντυπώσεις τους και τις στρατηγικές που ανέπτυξαν με τα ζευγάρια τους, προκειμένου να πετύχουν τους στόχους τους.

Διδακτικά σχόλια:

Εξηγήστε ότι τα ζευγάρια θα πρέπει να λειτουργούν και να κινούνται, χωρίς να διασπαστούν καθόλου, δηλαδή σα να είναι ένα άτομο. Πείτε τους ότι είναι σημαντικό να βρουν τρόπους συνεργασίας, ώστε να φθάσουν στον κοινό τους στόχο.

Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις

Ζητήστε από τους μαθητές/τριες να γίνουν ζευγάρια, να πιαστούν από το χέρι και να παίξουν ένα παιχνίδι καλαθοσφαίρισης. Από κάθε ζευγάρι ο ένας θα χρησιμοποιεί το δεξί του χέρι και ο άλλος το αριστερό. Μπορεί να παίζει κάθε ζευγάρι αντιμέτωπο με κάποιο άλλο ή να γίνουν ομάδες.

Διδακτικές κάρτες για την Α' - Γ' Γυμνασίου

Ενότητα: Ρατσισμός - Ξενοφοβία
Θέμα: Αποκλεισμοί
Τίτλος δράσης: «Το παιχνίδι της εξουσίας»
Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' -Γ' Γυμνασίου

Επιδίωξη: Να βιώσουν τη σχέση εξουσίας υποτέλειας μέσα από ένα παιχνίδι και να φορτισθούν συναισθηματικά για θέματα ανισότιμων κοινωνικών σχέσεων.

Υλικά: Χρωματιστά περιβραχιόνια (από χαρτί ή ύφασμα).

Καθήκοντα εκτός τάξης:

Παροτρύνετε τους μαθητές/τριες να συλλέξουν στοιχεία από εφημερίδες με περιπτώσεις όπου διάφορες κοινωνικές ομάδες εμφανίζουν ρατσιστική συμπεριφορά (εξουσιαστική, καταπιεστική) απέναντι σε άλλες ομάδες και να εντοπίσουν ανάλογες περιπτώσεις από την ιστορία (Απαρτχάιντ στη Νότια Αφρική, Κου - Κλουξ - Κλαν στις Η.Π.Α.).

Διδακτικά σχόλια

Εξηγήστε στους/στις μαθητές/τριες ότι δεν είναι πάντα εύκολο να λες τη γνώμη σου για τέτοια θέματα. Πείτε τους, όμως, ότι

Διαδικασία

ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ

Χωρίζουμε το σύνολο των μαθητών/τριών σε τρεις ομάδες. Η κάθε ομάδα φοράει και από ένα διαφορετικό χρώμα περιβραχιόνιου (π.χ. κόκκινο, πράσινο και μπλε).

Πρώτος γύρος:

Οι πράσινοι έχουν όλη τη δύναμη στο παιχνίδι και κάθονται άνετα σε καρέκλες. Μπορεί, επίσης, να τους προσφερθεί νερό ή καραμέλες. Διατάζουν τους κόκκινους να στέκονται όρθιοι, όλοι μαζί με τις μύτες τους ακουμπισμένες στον τοίχο. Δεν τους επιτρέπουν να κοιτούν γύρω-γύρω ή να μιλούν. Τους απαγορεύουν οποιαδήποτε δραστηριότητα. Στο μεταξύ δίνουν διαταγές στους μπλε, όπως για παράδειγμα, «χοροπηδήστε στο ένα πόδι», «κάντε 10 κάμψεις», «εκτελέστε 20 κοιλιακούς», «εκτελέστε 20 ημικαθίσματα με ιατρικές μπάλες», «μιμηθείτε φωνές ζώων». Οι μπλε πρέπει να εκτελούν ό,τι τους υποδεικνύουν οι πράσινοι.

Δεύτερος γύρος:

Μετά από λίγα λεπτά σταματήστε και αλλάξτε ρόλους, δίνοντας τη δύναμη στην κόκκινη ομάδα, βάζοντας τους μπλε με τη μύτη στον τοίχο και τους πράσινους να εκτελούν τις εντολές των κόκκινων.

Τρίτος γύρος:

Στον τρίτο γύρο αλλάζουν και πάλι οι ρόλοι, έτσι ώστε όλοι να περάσουν από όλες τις θέσεις.

ΣΤΑΔΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Δώστε την ευκαιρία σε όλους να μιλήσουν για το τι συνέβη στο παιχνίδι, τι είδους συναισθήματα ένιωσαν σε κάθε γύρο του παιχνιδιού και πως ήθελαν να αντιδράσουν.

Εστιάστε την προσοχή σας στο πώς ένιωσαν τα παιδιά: παραμελημένα, θυμωμένα, γεμάτα δύναμη κτλ.

ΣΤΑΔΙΟ ΤΡΙΤΟ

Εξετάστε τι μας διδάσκει το παιχνίδι για την πραγματική ζωή.

- Συμβαίνει κάτι ανάλογο στη σημερινή κοινωνική πραγματικότητα;
- Ποιες κατηγορίες ανθρώπων στην Ελλάδα είναι αποκλεισμένες;
- Αναπτύσσονται σχέσεις εξουσίας και υποτέλειας στην Ελλάδα;
- Ποιες κοινωνικές ομάδες (π.χ. δημόσιες υπηρεσίες, δημοτικές αρχές, γείτονες κτλ.) με τις πράξεις τους λειτουργούν στην κοινωνική πραγματικότητα όπως οι «δυνατοί» στο παιχνίδι;
- Εντοπίζονται ανάλογα φαινόμενα στο σχολείο;

Αξιολόγηση

Ρωτήστε τους/τις μαθητές/τριες πώς αντιλαμβάνονται τις σχέσεις εξουσίας και υποτέλειας. Ζητήστε να σας απαριθμήσουν ανάλογα φαινόμενα στο σχολείο και τον κοινωνικό τους περίγυρο.

πάντα υπάρχει κάτι για να κάνουν, ώστε να βοηθήσουν την υποστήριξη των ανθρώπινων δικαιωμάτων, να πολεμήσουν την κοινωνική ανισότητα και το θέμα των ανισότιμων κοινωνικών σχέσεων. Εξηγήστε ότι, όσο μικρή και αν είναι η συμβολή, πάντα μετράει.

Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις

Μπορείτε να εστιάσετε τη συζήτηση με τους μαθητές/τριες σε πιο συγκεκριμένα είδη αποκλεισμού, π.χ. αποκλεισμός των μεταναστών ή των μειονοτήτων από το δικαίωμα στην υγειονομική περίθαλψη, τη δουλειά, ή την εκπαίδευση ή των ατόμων με ειδικές ανάγκες από την πρόσβαση σε δημόσια αγαθά (π.χ. σχολεία ή υπηρεσίες χωρίς «ράμπα»).

Πηγή: *Όλοι διαφορετικοί - Όλοι ίσοι*, Έκδοση της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, Αθήνα 1998.

<p>Επιδίωξη: Να ενημερωθούν για την ανισότητα ευκαιριών στην κοινωνία και να κατανοήσουν την κατάσταση των «άλλων».</p>	<p style="text-align: center;">Διαδικασία</p> <p style="text-align: center;">Δημιουργούμε μια ήρεμη ατμόσφαιρα.</p>
<p>Υλικά: Κάρτες ρόλων ΡΟΛΟΙ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Είσαι μια ανύπαντρη μητέρα. • Είσαι η κόρη ενός διευθυντή τράπεζας. Σπουδάζεις οικονομικά. • Είσαι ένα κορίτσι που ζει με τους γονείς του, οι οποίοι είναι πιστοί Άραβες μουσουλμάνοι. • Είσαι ανάπηρος και μετακινείσαι μόνο με καρότσι. • Είσαι ένα 17χρονο τσιγγανόπουλο, που ποτέ δεν τέλειωσες το Δημοτικό. • Είσαι άνεργος δάσκαλος σε μια χώρα της οποίας τη γλώσσα δεν μιλάς καλά, • Είσαι ένας 24χρονος Αφγανός πρόσφυγας, • Είσαι γιος μετανάστη που έχει ένα πετυχημένο εστιατόριο στην πόλη. • Είσαι η κόρη του Αμερικανού πρέσβη. • Είσαι ένας επιτυχημένος επιχειρηματίας με εταιρείες εισαγωγών-εξαγωγών. • Είσαι ένας 27χρονος άστεγος. • Είσαι ένα μοντέλο μόδας από την Αφρική. • Είσαι συνταξιούχος εργάτης εργοστασίου. • Είσαι πρόεδρος μιας οργάνωσης νεολαίας και το κόμμα σου βρίσκεται στην εξουσία. • Είσαι Ελληνοπόντιος πρόσφυγας με περιστασιακή απασχόληση. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Μοιράζουμε τυχαία τις κάρτες ρόλων, μία για κάθε συμμετέχοντα. 2) Τους ζητάμε να δουν το ρόλο τους και να μην κοινοποιήσουν το ρόλο τους στους άλλους. 3) Ο καθένας διαβάζει το ρόλο του μόνος του σε μια γωνιά του χώρου. 4) Τους ζητάμε να προσπαθήσουν να «μπουν» μέσα στο ρόλο. Για να βοηθήσουμε, τους διαβάζουμε τις ακόλουθες ερωτήσεις, προσπαθώντας να τους δώσουμε λίγο χρόνο να σκεφτούν για την καθημερινότητα του ρόλου τους (πώς είναι η ζωή του ανθρώπου που θα υποδυθούμε;) i) Πώς ήταν η παιδική του ηλικία; Σε τι σπίτι ζούσε; Ποια ήταν τα παιχνίδια του; Τι δουλειά έκαναν οι γονείς του; ii) Πώς είναι η καθημερινή του ζωή σήμερα; Πού συχνάζει; Τι κάνει συνήθως το πρωί, το μεσημέρι ή το απόγευμα; iii) Τι ζωή κάνει; Πού ζει; Πόσα χρήματα κερδίζει κάθε μήνα; Τι ρούχα φορά; Τι κάνει στον ελεύθερό του χρόνο; iv) Τι τον ευχαριστεί και τι τον φοβίζει στη ζωή του; 5) Τώρα ζητάμε από τους συμμετέχοντες να σταθούν σιωπηλοί σε μια σειρά ο ένας δίπλα στον άλλο. 6) Λέμε στους συμμετέχοντες ότι θα διαβάσουμε μια σειρά από περιστατικά της καθημερινής ζωής. Κάθε φορά που μπορούν να απαντήσουν «ΝΑΙ» στην ερώτηση, θα προχωρούν ένα βήμα εμπρός και θα κοιτούν γύρω τους για να δουν ποια είναι η θέση τους σε σχέση με άλλους. 7) Διαβάζουμε μια περίπτωση ζωής κάθε φορά. Κάνουμε μια παύση ανάμεσα στις επιμέρους δηλώσεις-περιπτώσεις, επιτρέποντας τους συμμετέχοντες να κάνουν ένα βήμα εμπρός και να παρατηρήσουν τη θέση τους σε σχέση με άλλους. 8) Στο τέλος, ζητάμε από όλους να δουν την τελική τους θέση. Τους αφήνουμε δύο λεπτά να «βγουν» από το ρόλο τους, πριν να προχωρήσουμε στην ανασκόπηση της δραστηριότητας.
<p>Διδακτικά σχόλια: Οι ρόλοι που προτείνονται είναι ενδεικτικοί. Είναι καλό να αποφεύγετε ρόλους που ταυτίζονται με την ιδιότητα των παιδιών που έχετε στην τάξη σας. Έτσι, δεν θα φέρετε σε δύσκολη θέση κάποιους μαθητές ή μαθήτριες.</p>	<p style="text-align: center;">Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις:</p> <p>Μπορείτε να συνεχίσετε το παιχνίδι ρόλων διαφοροποιώντας το περιεχόμενο των ερωτήσεων. Οι νέες ερωτήσεις θα επικεντρώνουν την προσοχή τους στον προσωπικό αγώνα του καθενός, για να αναβαθμίσει την κοινωνικο-οικονομική του κατάσταση. Έτσι γρήγορα θα αντιληφθούν όλοι ότι τώρα βήματα μπροστά θα κάνουν αυτοί που στο προηγούμενο παιχνίδι ρόλων υστερούσαν.</p>

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Ξεκινάμε, ρωτώντας τους συμμετέχοντες για το τι τους συνέβη και πώς αισθάνθηκαν κατά τη διάρκεια της δραστηριότητάς τους, ποια ερωτήματα δημιουργήθηκαν μέσα τους και τι έμαθαν, αν έμαθαν κάτι.

1. Πώς αισθάνονταν, όταν έκαναν ένα βήμα εμπρός και πώς, όταν παρέμειναν ακίνητοι;
2. Αυτοί που προχωρούσαν εμπρός, σε ποιο σημείο αντελήφθησαν ότι οι άλλοι έμειναν πίσω;
3. Αισθάνθηκε κάποιος κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας ότι βασικά ανθρώπινα δικαιώματά του αγνοήθηκαν;
4. Μπορούν να μαντέψουν τους ρόλους των άλλων; Σε αυτό το σημείο αποκαλύπτονται οι ταυτότητες όλων.
5. Πόσο εύκολο ή δύσκολο ήταν να παίξουν το ρόλο ενός ανθρώπου; Πώς φαντάζονται τη ζωή τους ανθρώπου που υποδύθηκαν; (Ο κάθε ένας παρουσιάζει με λεπτομέρειες το ρόλο του).
6. Ποια ανθρώπινα δικαιώματα ρισκάρονται για κάθε έναν από τους ρόλους;
7. Με ποιους τρόπους θα μπορούσε κανείς να ευαισθητοποιήσει την κοινωνία του για την προστασία των δικαιωμάτων προσφύγων και μεταναστών;

Το πιο δυνατό κομμάτι της δραστηριότητας είναι η επίδραση στους συμμετέχοντες, όταν βλέπουν να μεγαλώνει η απόσταση μεταξύ τους, ειδικά στο τέλος, μεταξύ αυτών που προχώρησαν πολύ και αυτών που δεν προχώρησαν σχεδόν καθόλου. Για να ενισχύσουμε αυτό το αποτέλεσμα, είναι σημαντικό να ζητήσουμε από τους συμμετέχοντες να προσαρμοστούν όσο το δυνατόν περισσότερο στους ρόλους τους. Ζητάμε από τους συμμετέχοντες να αναρωτηθούν ποιο άνθρωποι έχουν λιγότερες ευκαιρίες στην κοινωνία μας, δέχονται διακρίσεις και αποκλεισμούς και να σκεφτούμε ποια ευθύνη και ποια καθήκοντα έχουμε ΕΜΕΙΣ, η τοπική κοινωνία απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους.

ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΖΩΗΣ:

Διαβάζουμε δυνατά, αφήνουμε λίγο χρόνο, για να αποφασίσουν οι συμμετέχοντες να προχωρήσουν.

1. Δεν αντιμετωπίσες ποτέ σοβαρά οικονομικά προβλήματα.
2. Έχεις ένα αξιοπρεπές σπίτι με τηλέφωνο και τηλεόραση.
3. Πιστεύεις ότι η γλώσσα, ο πολιτισμός και η θρησκεία σου είναι σεβαστά στη χώρα που ζεις.
4. Πιστεύεις ότι τα πιστεύω σου και οι ιδέες σου εισακούονται στην κοινωνία που ζεις.
5. Άλλοι άνθρωποι ζητούν τη συμβουλή σου για διάφορα ζητήματα ζωής.
6. Δε φοβάσαι μήπως σε σταματήσουν στο δρόμο αστυνομικοί.
7. Ξέρεις πού πρέπει να απευθυνθείς, αν χρειαστείς βοήθεια.
8. Δεν υπέστης ποτέ διακρίσεις εξαιτίας της καταγωγής σου.
9. Έχεις κοινωνική και ιατρική ασφάλεια για τις ανάγκες της ζωής σου.
10. Μπορείς να καλέσεις φίλους για δείπνο στο σπίτι σου.
11. Έχεις μια ενδιαφέρουσα ζωή και είσαι αισιόδοξος/η για το μέλλον.
12. Πιστεύεις ότι μπορείς να σπουδάσεις και να εξασκήσεις το επάγγελμα που θέλεις.
13. Δεν φοβάσαι ότι κάποιος μπορεί να σε παρενοχλήσουν στο δρόμο ή στην εργασία σου, εξαιτίας της καταγωγής σου.
14. Μπορείς να ψηφίσεις σε τοπικές εκλογές.
15. Μπορείς να γιορτάσεις με φίλους/ες και συγγενείς τις σημαντικές για σένα θρησκευτικές γιορτές.
16. Μπορείς να πας στο σινεμά ή στο θέατρο τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα.
17. Μπορείς να αντιμετωπίσεις τα τυχόν προβλήματα της υγείας σου στα Δημόσια Νοσοκομεία.
18. Μπορείς να κάνεις σχέση με το πρόσωπο της επιλογής σου.
19. Πιστεύεις ότι οι ικανότητες και η αξία σου εκτιμώνται από τον κοινωνικό σου περίγυρο.
20. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις το Διαδίκτυο.

Παιχνίδι: Ίσες ευκαιρίες σε όλους για παιχνίδι

Επιδίωξη: Η δραστηριοποίηση όλων στο παιχνίδι.

Παιχνίδι με τροποποιημένους κανονισμούς μπάσκετ

Ζητήστε από τα παιδιά να παίξουν μπάσκετ. Αλλάξτε απλά τους κανονισμούς, έτσι ώστε να επιβραβεύεται η συνεργασία όλων για την επίτευξη του καλαθιού. Αν το καλάθι επιτευχθεί με τη συνεργασία όλων, μετράει έξι (6) πόντους, αν επιτευχθεί διαφορετικά, (χωρίς να περάσει απ' όλους η μπάλα), μετράει δύο (2) πόντους.

Ενότητα: Ρατσισμός - Ξενοφοβία
 Θέμα: Ανταγωνισμός - Ρατσισμός
 Τίτλος δράσης: «Συμμετοχή ή νίκη;»
 Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να κατανοήσουν πόσο εύκολο είναι κάτω από συνθήκες ανταγωνισμού να παγιδευτούν στην ιδέα της νίκης και να οδηγηθούν σε ρατσιστικές συμπεριφορές απέναντι στους συμμαθητές/τριές τους με χαμηλές κινητικές δυνατότητες.</p>	<p style="text-align: center;">Διαδικασία</p> <p>Οργανώστε μία ανταγωνιστική δραστηριότητα (π.χ. σκυταλοδρομία είτε σε απλή ταχύτητα είτε σε συνδυασμό ταχύτητας & υπερπήδησης εμποδίων ή επιδεξιότητας ζγκ-ζαγκ κτλ.). Επιλέξτε τυχαία ένα μαθητή ή μαθήτρια ο-η οποίος-α θα παίξει το ρόλο του «αδύνατου» κινητικά και θα κινείται, φορώντας ένα ζευγάρι μεγάλο νούμερο παπούτσια ή μπότες ή θα είναι δεμένα τα πόδια μ' ένα σχοινί μήκους ενός μέτρου, ώστε να περιοριστεί η κίνηση (μπορείτε να φανταστείτε και άλλους τρόπους). Καθορίστε ένα έπαθλο για τον/τη νικητή/τρια και ζητήστε από δύο παιδιά να χωρισθούν σε δύο ομάδες! Παρατηρήστε τι θα γίνει, όταν είναι να επιλεγεί ο «αδέξιος» μαθητής/τρια. Εάν δημιουργηθεί ένταση, χωρίστε εσείς τις δύο ομάδες και πραγματοποιήστε τη δραστηριότητα. Είναι λογικό η ομάδα του «αδύνατου» μαθητή/τριας να χάνει συνεχώς. Θα υπάρξουν διαμαρτυρίες και το ενδιαφέρον για τη δραστηριότητα θα χαθεί.</p>
<p>Υλικά: Κώνοι, στεφάνια, μπάλες για την κατασκευή του στίβου της σκυταλοδρομίας. Επίσης, ένα σχοινί ενός μέτρου, ένα ζευγάρι μπότες (γαλότσες) σε μεγάλο σχετικά νούμερο για τον περιορισμό της κίνησης (ή ό,τι άλλο χρειαστεί για αυτόν το λόγο). Οι δραστηριότητες εφαρμόζονται κατά προτίμηση σε κλειστό γυμναστήριο.</p>	<p>Ζητήστε από τους μαθητές/τριες να καθίσουν σε κύκλο και συζητήστε θέματα, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τι είναι πιο σημαντικό, η νίκη ή η συμμετοχή όλων; • Τι επίδραση έχει ο ανταγωνισμός στους πιο αδύνατους κινητικά μαθητές/τριες; • Ζητήστε από τους «αδέξιους» μαθητές/τριες να περιγράψουν τα συναισθήματά που ένιωθαν, όταν διαπίστωσαν πως δεν τους ήθελαν στις ομάδες τους οι συμμαθητές/τριές τους. • Συζητήστε το πώς οι παραπάνω συμπεριφορές αποτελούν ρατσισμό με θύματα συμμαθητές/τριες και φίλους ή φίλες που απλά δεν τα καταφέρνουν τόσο καλά σε κινητικές δραστηριότητες. • Ζητήστε από τα παιδιά προτάσεις για το πώς τα ανταγωνιστικά παιχνίδια και δραστηριότητες μπορούν να αναπροσαρμοσθούν, ώστε όλοι να συμμετέχουν και όλοι να ευχαριστούνται.
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης: Παροτρύνετε τα παιδιά να συμπληρώσουν το φύλλο εργασίας του τετραδίου τους και να εφαρμόσουν τις δραστηριότητες που αναφέρονται σε αυτό.</p>	<p style="text-align: center;">Επίλογος</p> <p>Στο περιβάλλον του σχολείου αλλά και στο παιχνίδι σημαντική είναι η συμμετοχή και όχι η νίκη.</p>
<p>Διδακτικά σχόλια: Ο ρατσισμός δεν αναφέρεται μόνο στις φυλετικές διακρίσεις. Είναι πολύ συχνό το φαινόμενο του καθημερινού ρατσισμού ακόμη και μέσα στο περιβάλλον του σχολείου και μάλιστα σε ευχάριστες δραστηριότητες, όπως είναι το παιχνίδι.</p>	<p style="text-align: center;">Αξιολόγηση</p> <p>Ζητήστε από τα παιδιά να προτείνουν προσαρμογές ανταγωνιστικών ομαδικών δραστηριοτήτων, ώστε να μην υπάρχει το άγχος του ανταγωνισμού.</p> <p style="text-align: center;">Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις</p> <p>Εφαρμόστε την παραπάνω κατάσταση σε ανταγωνιστικές αθλοπαιδιές όπως το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ και το βόλεϊ.</p>

Διδακτικές κάρτες για την Α' - Γ' Γυμνασίου

Ενότητα: Φύλα και ισότητα

Θέμα: Πρότυπα για άνδρες και γυναίκες

Τίτλος δράσης: «Αθλητές και αθλήτριες που θαυμάζω»

Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες την επίδραση των Μ.Μ.Ε. στα πρότυπα και τα στερεότυπα που υπάρχουν για διάσημους άνδρες και γυναίκες.</p>	<p>Διαδικασία</p> <p>Χωρίστε τον πίνακα στα δυο και γράψτε στην αριστερή και στη δεξιά πάνω πλευρά του πίνακα: «Πρότυπα».</p> <p>Δράση: Ζητήστε από τους/της μαθητές/τριες να γράψουν στο τετράδιό τους τον αθλητή ή την αθλήτρια που θαυμάζουν περισσότερο. Ζητήστε να το ανακοινώσουν (αν κάποια παιδιά δεν μπορούν να βρουν αθλητή ή αθλήτρια που να θαυμάζουν, αφήστε να επιλέξουν ένα άλλο πρόσωπο που θαυμάζουν). Οι επιλογές των κοριτσιών θα σημειώνονται στην αριστερή λίστα του πίνακα κάτω από τη λέξη «πρότυπα» και οι επιλογές των αγοριών στη δεξιά λίστα. Μετρήστε πόσους άνδρες και πόσες γυναίκες γράψατε στον πίνακα και σημειώστε κάτω από την αριστερή λίστα πόσες γυναίκες και πόσους άνδρες έχουν για πρότυπα τα κορίτσια. Το ίδιο κάντε και για τα αγόρια στη δεξιά λίστα. Ξεκινήστε συζήτηση με το θέμα γιατί πιστεύουν ότι υπάρχει αυτή η διαφορά.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γιατί οι άνδρες γίνονται περισσότερο πρότυπα για τα παιδιά; • Μήπως οι άνδρες εμφανίζονται περισσότερο στα Μ.Μ.Ε.; • Πώς εμφανίζονται οι άνδρες στα Μ.Μ.Ε. και πώς οι γυναίκες; Πώς φέρονται, πώς ντύνονται, πώς μιλούν, τι επιτυχίες έχουν; • Τι ξέρετε για το πρότυπό σας (άνδρα ή γυναίκα); • Τον/την γνωρίζετε μόνο μέσα στα γήπεδα και από επιτυχίες ή γνωρίζετε και κάποια πράγματα για τη ζωή του/της; • Τι θαυμάζετε στον αθλητή ή στην αθλήτρια; • Θα θέλατε να της/του μοιάσετε και σε τι θα θέλατε να του/της μοιάσετε;
<p>Υλικά:</p> <p>Παιδιά: Μολύβι και χαρτί.</p> <p>Εκπαιδευτικός: Πίνακας και κιμωλία.</p>	<p>Εναλλακτική δραστηριότητα</p> <p>Θυμίστε ή δείξτε σε βίντεο τη συμπεριφορά του Ζιντάν στον τελικό του Μουνιάλ 2006 (κεφαλιά προς τον αντίπαλο) και ζητήστε να σχολιάσουν αγόρια και κορίτσια τη συμπεριφορά του. Συζητήστε αναλυτικά τις διαφορετικές απόψεις αγοριών και κοριτσιών για κατάλληλες και μη κατάλληλες συμπεριφορές (βίαιες και μη βίαιες).</p> <p>Επίλογος</p> <p>Ζητήστε από ένα κορίτσι και ένα αγόρι να συζητήσουν για 5 λεπτά και να επιλέξουν ένα κοινό πρότυπο το οποίο θα παρουσιάσουν στην τάξη.</p>
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης:</p> <p>Για ένα μήνα οι μαθητές/τριες να συλλέξουν περισσότερες πληροφορίες για τα πρότυπά τους. Συζητήστε αν μετά τα όσα έμαθαν θέλουν ακόμη να τους μοιάσουν και γιατί.</p>	<p>Αξιολόγηση</p> <p>Σκεπτόμενα τα παιδιά το πρότυπό τους, να γράψουν: «Σε τι θέλω να του/της μοιάσω, γιατί θα είναι αυτό καλό για μένα, όταν μεγαλώσω, σε τι θα με βοηθήσει;».</p>
<p>Διδακτικά σχόλια:</p> <p>Οι συζητήσεις οδηγούν σε συμπεράσματα που είναι προσωπικά, καθώς σκοπός είναι η ανίχνευση και η αναγνώριση των προτύπων που δημιουργεί κάθε παιδί.</p>	<p>Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις</p> <p>Να βρουν άνδρες και γυναίκες πρότυπα από το χώρο της τέχνης ή των επιστημών, τεκμηριώνοντας τις επιλογές τους (δηλ. γιατί θα είναι αυτό καλό για μένα, όταν μεγαλώσω, σε τι θα με βοηθήσει;).</p>

Ενότητα: Φύλα και ισότητα
 Θέμα: Διάκριση των φύλων μέσα από τη γλώσσα
 Τίτλος δράσης: «Πώς μιλάω για τους άνδρες και πώς για τις γυναίκες;»
 Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να μάθουν οι μαθητές/τριες πως η γλώσσα που χρησιμοποιούμε καθημερινά στον αθλητισμό ενισχύει τη διαφορά των φύλων και να μάθουν να χρησιμοποιούν μη σεξιστική γλώσσα.</p>	<p style="text-align: center;">Διαδικασία</p> <p>Ζητήστε από τα παιδιά να διαβάσουν το σύντομο απόσπασμα από άρθρο εφημερίδας που περιγράφει την επιτυχία μιας γυναικείας ομάδας.</p> <p>Ρωτήστε τα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Υπάρχει κάτι που δεν σας αρέσει στο κείμενο που διαβάσατε; Αν δεν βρίσκουν κάτι, ρωτήστε πώς γίνεται αναφορά στον προπονητή και πώς στις αθλήτριες. Διαβάστε εσείς το κείμενο στα παιδιά πρόταση-πρόταση και ζητήστε να αναγνωρίζουν στην κάθε πρόταση λέξεις που υποτιμούν τις αθλήτριες και διαφοροποιούν τη θέση τους ως γυναικών. Ζητήστε από τα παιδιά να κάνουν ομάδες 4-5 ατόμων (αγόρια και κορίτσια χωριστά) και να ξαναγράψουν το κείμενο στο τετράδιό τους στο διπλανό κουτάκι, αλλάζοντας τη γλώσσα σε ουδέτερη. Κάθε ομάδα θα διαβάσει το κείμενο μιας άλλης ομάδας, ψάχνοντας να εντοπίσει πιθανά λάθη ή ελλείψεις.
<p>Υλικά:</p> <p>Παιδιά: Μολύβι και χαρτί.</p> <p>Εκπαιδευτικός: Αποσπάσματα εφημερίδων/περιοδικών με κείμενα γραμμένα σε σεξιστική γλώσσα.</p>	<p>Εναλλακτική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Διαβάστε στα παιδιά πρόταση-πρόταση ένα άλλο κείμενο που έχετε βρει και ζητήστε να αναγνωρίζουν στην κάθε πρόταση λέξεις που υποτιμούν τις αθλήτριες και διαφοροποιούν τη θέση τους ως γυναικών σε σχέση με τους άνδρες. Ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν και να γράψουν σεξιστικές λέξεις ή φράσεις που χρησιμοποιούν, όταν μιλάνε με τους συμμαθητές και συμμαθήτριάς τους ή όταν παίζουν με τους/τις φίλους/ες τους στη γειτονιά. <p>Επίλογος</p> <p>«Μπορεί να είναι μόνο λέξεις, αλλά, όταν τις ακούμε καθημερινά στην τηλεόραση και τις διαβάζουμε στις εφημερίδες και τα βιβλία, στο τέλος τις χρησιμοποιούμε και εμείς».</p>
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης:</p> <p>Ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να βρουν ένα άρθρο εφημερίδας ή ένα απόσπασμα από τα βιβλία τους με σεξιστική γλώσσα.</p>	
<p>Διδακτικά σχόλια:</p> <p>Βοηθήστε τα παιδιά να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν ουδέτερες λέξεις και μετά το πέρας του μαθήματός σας μέσα και έξω από την τάξη και το γήπεδο.</p>	<p style="text-align: center;">Αξιολόγηση</p> <p>Ζητήστε από τα παιδιά να φτιάξουν ένα γλωσσάρι με μη σεξιστικές λέξεις.</p>

Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις

Παρακολουθήστε μαζί με την τάξη σας ένα βίντεο από έναν αγώνα beach volley, όπου συνήθως οι σχολιαστές και οι εικονολήπτες ασχολούνται περισσότερο με την εμφάνιση, το παρουσιαστικό και το στήσιμο των αθλητριών μέσα στο γήπεδο, παρά με την απόδοσή τους. Δείτε αποσπάσματα και από έναν αγώνα ανδρών. Συζητήστε τις διαφορές στο σχολιασμό και τις εικόνες στις οποίες εστιάζει η κάμερα. Μπορείτε να συζητήσετε και για το ντύσιμο των αθλητών και αθλητριών (προκλητικά μαγιό που ενισχύουν τη θηλυκότητα, αλλά αφήνουν ακάλυπτο το σώμα να κολλάει άμμο - φαρδιά, μακριά παντελονάκια και μπλούζες, για να παίζουν άνετα και να απωθούν την άμμο).

Ενότητα: Φύλα και ισότητα

Θέμα: Διακρίσεις φύλων μέσα στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής

Τίτλος δράσης: «Παρατηρώ κορίτσια και αγόρια μέσα στο μάθημα»

Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να αναγνωρίσουν τα παιδιά πιθανές διακρίσεις που γίνονται μέσα στο μάθημα από τον/την εκπαιδευτικό.</p>	<p style="text-align: center;">Διαδικασία</p> <p>Ένα παιχνίδι βόλει, όπου θα συμμετέχουν μικτές ομάδες αγοριών και κοριτσιών.</p> <p>Θα χωριστούν τα παιδιά σε 2 ομάδες των έξι ατόμων όπου κάθε ομάδα θα έχει 3 αγόρια και 3 κορίτσια. Τα υπόλοιπα παιδιά θα έχουν ρόλο παρατηρητών σε ομάδες των 4-6 ατόμων. Οι ομάδες παρατηρητών θα είναι αμιγείς, δηλαδή θα αποτελούνται μόνο από κορίτσια και μόνο από αγόρια. Μετά από 20 λεπτά παιχνιδιού θα συνεδριάσει η κάθε ομάδα για 5 λεπτά και ένα άτομο θα παρουσιάσει τις συνολικές παρατηρήσεις στο σύνολο των μαθητών/τριών.</p> <p>Συζητήστε με τα παιδιά τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρατήρησαν κάτι στις διορθώσεις του/της καθηγητή/τριας; • Έχουν κάτι άλλο να σχολιάσουν ή να προσθέσουν; <p>Επίλογος</p> <p>Οι έννοιες «ισότητα» και «ισοτιμία» είναι ταυτόσημες</p>
<p>Υλικά: Παιδιά: Φόρμες και αθλητικά παπούτσια.</p>	<p style="text-align: center;">Αξιολόγηση</p> <p>Ζητήστε από τα παιδιά να φτιάξουν έναν κώδικα.</p> <p style="text-align: center;">Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις</p> <p>Παίξτε μπάσκετ, ποδόσφαιρο, χάντμπολ και ό,τι άλλο αρέσει στα παιδιά με τον ίδιο τρόπο, αλλάζοντας, όμως, τους παρατηρητές και τους παίκτες, ώστε όλοι να περάσουν από τους δυο ρόλους.</p>
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης: Για 2 εβδομάδες παρατηρήστε και καταγράψτε σε ποιες άλλες περιστάσεις τα αγόρια και κορίτσια δέχονται διαφορετική ανατροφοδότηση (π.χ. σε άλλα μαθήματα ή εξωσχολικές δραστηριότητες). Ανταλλάξτε σημειώσεις μέσα στο μάθημα και συζητήστε γιατί πιστεύετε ότι γίνεται αυτό.</p>	
<p>Διδακτικά σχόλια: Προσπαθήστε να παρέχετε στα παιδιά όσο το δυνατόν ισότιμη (δίκαιη, με βάση τις ανάγκες τους) ανατροφοδότηση, δίνοντας ενθάρρυνση, κάνοντας διορθώσεις στην τεχνική ή επιβάλλοντας τιμωρίες για τυχόν παραβάσεις κανόνων.</p>	

Διδακτικές κάρτες για την Α' - Γ' Γυμνασίου

Ενότητα: Κοινωνικές ανισότητες - Κοινωνικός αποκλεισμός

Θέμα: Διακρίσεις που οδηγούν σε αποκλεισμό

Τίτλος δράσης: «Στερεότυπα και προκαταλήψεις»

Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

Επιδίωξη: Να μάθουν για τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα και πώς αυτά οδηγούν σε διακρίσεις και αποκλεισμό.

Υλικά: Μολύβι και χαρτί.

Καθήκοντα εκτός τάξης:

Πείτε στους/στις μαθητές/τριες να ελέγξουν τις υποθέσεις (τι μουσική ακούνε, τι ομάδα είναι και τι φαγητό τους αρέσει) που έκαναν για τους/τις φίλους/ες τους ρωτώντας τους.

Διαδικασία

- Διαβάστε στα παιδιά την παρακάτω παράγραφο: «Η Μαίρη άκουσε τον παγωτατζή να έρχεται από την άλλη πλευρά του δρόμου. Θυμήθηκε τα λεφτά που της χάρισαν στα γενέθλιά της και έτρεξε μέσα στο σπίτι». Πείτε τους να την ερμηνεύσουν. Μετρήστε πόσες υποθέσεις έκαναν για τις πληροφορίες που τους λείπουν και εντοπίστε τις μέσα από ερωτήσεις (π.χ. πού ξέρετε ότι η Μαίρη είναι ένα νεαρό κορίτσι, πού το ξέρετε ότι θα αγοράσει παγωτό;). Δοκιμάστε να αλλάξετε τη λέξη «λεφτά» με τη λέξη «όπλο» και προσπαθήστε πάλι να ερμηνεύσετε την παράγραφο. Ποιες είναι τώρα οι υποθέσεις που κάνουν για τη Μαίρη; (All different - all equal, Education pack, European Youth Centre, 1995, σελ. 31)
- Στη συνέχεια, πείτε τους να φανταστούν διάφορους φίλους που έχουν. Με άλλους συνήθως παίζουν ποδόσφαιρο, με άλλους ακούνε μουσική και με άλλους διαβάζουν. Πόσο σίγουροι είναι για όλους τι μουσική ακούνε, τι ομάδα είναι και τι φαγητό τους αρέσει; Ξέρουν ή απλά μαντεύουν; Το να κάνουμε υποθέσεις είναι κοινό και εύκολο. Αν είναι τόσο εύκολο να κάνουμε λάθη για ανθρώπους που νομίζουμε ότι ξέρουμε καλά, σκεφτείτε πόσο εύκολο είναι να έχουμε λανθασμένες κρίσεις για ανθρώπους που δεν γνωρίζουμε και πολύ καλά ή καθόλου.
- Πείτε στους/στις μαθητές/τριες να διαβάσουν τους ορισμούς για τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα από το τετράδιό τους. Στη συνέχεια, πείτε τους ότι οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα μας βοηθούν να εξηγήσουμε την πραγματικότητα. Όταν η πραγματικότητα δεν ανταποκρίνεται στην προκατάληψή μας, είναι ευκολότερο για το μυαλό μας να αλλάξουμε την ερμηνεία της πραγματικότητας, παρά να αλλάξουμε την προκατάληψή μας. Οι προκαταλήψεις μάς βοηθούν να συμπληρώσουμε πληροφορίες, όταν μας λείπουν.

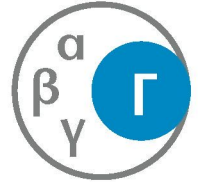
Στη συνέχεια, ρωτήστε τους:

- Μπορείτε να εντοπίσετε προκαταλήψεις και στερεότυπα που έχετε αφομοιώσει ασυνείδητα για κάποιες από τις παρακάτω ομάδες ατόμων: τοιγγάνους, μετανάστες, άτομα άλλων θρησκειών, άτομα με αναπηρία;
- Τι είδους διακρίσεις γίνονται προς τέτοιες ομάδες ατόμων;
- Από ποιες κοινωνικές δραστηριότητες στις οποίες όλοι συμμετέχουν αυτοί αποκλείονται;

Ολοκληρώστε, λέγοντάς τους ότι οι διακρίσεις είναι οι προκαταλήψεις στην πράξη. Ομάδες ατόμων ονομάζονται ως διαφορετικές και γίνονται διακρίσεις προς αυτές, με αποτέλεσμα να αποκλείονται από διάφορους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Επίλογος

«Μπορεί να είναι δύσκολο να αλλάξουμε τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα που έχουμε για ομάδες ατόμων, όμως ένα καλό πρώτο βήμα είναι να μπορούμε να τα εντοπίσουμε».

Διδακτικά σχόλια;

Ενθαρρύνετε τα παιδιά να κάνουν ερωτήσεις για λέξεις και έννοιες που δεν καταλαβαίνουν. Στο επόμενο μάθημα κάντε στην τάξη την αντίστοιχη δράση στο τετράδιο του/της μαθητή/τριας.

Αξιολόγηση

Πείτε στους/στις μαθητές/τριες να συμπληρώσουν τις ασκήσεις που βρίσκονται στο τετράδιό τους. Βοηθήστε τους να βρουν τις σωστές απαντήσεις μέσα από καθοδηγούμενες ερωτήσεις.

Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις

Αυτήν τη δράση μπορείτε να την εστιάσετε σε στερεότυπα και προκαταλήψεις προς μία συγκεκριμένη ομάδα ατόμων και να την προσεγγίσετε αναλυτικότερα.

Ενότητα: Κοινωνικές ανισότητες - Κοινωνικός αποκλεισμός

Θέμα: Ανισότητες

Τίτλος δράσης: «Ευκαιρίες και ανισότητες»

Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να μάθουν και να προβληματιστούν για το πώς οι διαφορετικές ευκαιρίες οδηγούν σε κοινωνικές ανισότητες.</p>	<p>Διαδικασία</p> <p>Χωρίζουμε τους/τις μαθητές/τριες τυχαία σε δυο ομάδες. Βάζουμε τη μία ομάδα σε σειρά, στη γραμμή της προσωπικής βολής, να σκοράρει στο καλάθι του μπάσκετ με μια μπάλα του μπάσκετ. Την άλλη ομάδα τη βάζουμε σε σειρά, πίσω από τη γραμμή του τρίποντου, να σκοράρει στο καλάθι του μπάσκετ. Τους λέμε ότι νικήτρια θα είναι η ομάδα που πρώτη θα καταφέρει να πετύχει 11 καλάθια. Μετά, να αλλάξουν θέσεις και να επαναλάβουν.</p>
<p>Υλικά: Μία μπάλα του μπάσκετ και ένα μπαλάκι του τένις.</p>	<p>Μετά το τέλος του παιχνιδιού χρησιμοποιήστε ερωτήσεις, όπως είναι οι παρακάτω, για να συζητήσετε με τους/τις μαθητές/τριες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Τι προκάλεσε την ανισότητα μεταξύ των δύο ομάδων; 2) Μπορείτε να εντοπίσετε τις διαφορετικές ευκαιρίες που έχουν ως προς την εκπαίδευση:<ol style="list-style-type: none"> i) Παιδιά μεταναστών ή μειονοτήτων με τα παιδιά της χώρας μας; ii) Παιδιά που ζουν στις πόλεις και παιδιά που ζουν σε απομονωμένα χωριά; iii) Παιδιά που οι γονείς τους έχουν μεγάλες διαφορές στο εισόδημά τους; iv) Παιδιά που γεννήθηκαν με κάποια διαφορετικότητα; 3) Τι κοινωνικές ανισότητες προκαλούν οι διαφορετικές ευκαιρίες ως προς την εκπαίδευση σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις; 4) Τι αλλαγές θα πρότεινες να γίνουν στην εκπαίδευση έτσι ώστε όλα τα παιδιά να έχουν ίσες ευκαιρίες, για να έχουν όλα δικαίωμα σε μια καλύτερη ζωή; 5) Μπορείτε να εντοπίσετε τις διαφορετικές ευκαιρίες που έχουν τα παραπάνω παιδιά και σε άλλους τομείς, όπως στην υγειονομική περίθαλψη, την πληροφόρηση για κοινωνικές παροχές κ.ά.; 6) Με δεδομένο ότι για όλες αυτές τις ανισότητες δε μπορούμε να πούμε με ασφάλεια ότι φταίει αποκλειστικά κάποιος ή κάποιοι συγκεκριμένα, εμείς στην καθημερινότητά μας τι νομίζετε ότι μπορούμε να κάνουμε για τη βελτίωση της κατάστασης;
<p>Διδακτικά σχόλια:</p> <p>Βοηθήστε τα παιδιά με ερωτήσεις να εντοπίσουν όσο γίνεται περισσότερες διαστάσεις των ανισοτήτων που προκύπτουν από τις διαφορετικές ευκαιρίες. Αποφύγετε να αποδώσετε ευθύνες σε «όλους και κανέναν», που θα αφήσουν στα παιδιά την εντύπωση ότι δεν μπορούν να κάνουν τίποτα, για να αναστείλουν τις ανισότητες που δημιουργούνται γύρω τους. Στο επόμενο μάθημα κάντε στην τάξη την αντίστοιχη δράση στο τετράδιο του/της μαθητή/τριας.</p>	<p>Επίλογος</p> <p>Ευθύνονται οι άνθρωποι για τις κοινωνικές ανισότητες ή μήπως οι διαφορετικές ευκαιρίες δημιουργούν τις κοινωνικές ανισότητες;».</p>
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης:</p> <p>Να ετοιμάσουν τα παιδιά ένα άρθρο με τις προτάσεις που θα κάνουν για ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση. Να το δημοσιεύσουν στην εφημερίδα του σχολείου ή στον τοπικό τύπο.</p>	<p>Αξιολόγηση</p> <p>Συνεργαστείτε με το/τη φιλόλογο και βάλτε τα παιδιά να γράψουν μια έκθεση με θέμα: «Αν ήμουν Υπουργός Παιδείας για μία μέρα, τι αλλαγές θα έκανα, ώστε όλα τα παιδιά να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες στην εκπαίδευση;». Τις καλύτερες δημοσιοποιήστε τες με όποιον τρόπο νομίζετε καλύτερο.</p> <p>Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις</p> <p>Μπορείτε να εστιάσετε τη δραστηριότητα σε συγκεκριμένη ομάδα παιδιών μόνο και να εμβαθύνετε περισσότερο.</p>

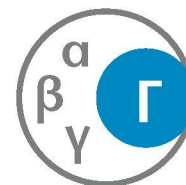

Ενότητα: Κοινωνικές ανισότητες - Κοινωνικός αποκλεισμός
 Θέμα: Κοινωνικός αποκλεισμός
 Τίτλος: «Κοινωνική κατασκευή του σώματος»
 Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να προβληματιστούν για την κοινωνική κατασκευή του ιδανικού σώματος σήμερα.</p>	<p style="text-align: center;">Διαδικασία</p> <p>Ενημερώστε τους/τις μαθητές/τριες από το προηγούμενο μάθημα να φέρουν από το σπίτι τους περιοδικά ποικίλης ύλης που έχουν στο σπίτι τους. Τα περιοδικά θα πρέπει να είναι αυτά που αγοράζει συχνότερα η οικογένεια.</p> <p>Θα πρέπει σε ομάδες να καταγράψουν σε έναν πίνακα τη συχνότητα εμφάνισης και προβολής συγκεκριμένων σωματότυπων (π.χ. πόσες εικόνες με αδύνατα μοντέλα υπάρχουν, πόσες ολόσωμες φωτογραφίες διασημοτήτων υπάρχουν, πόσες αντίστοιχα φωτογραφίες ατόμων με περισσότερα κιλά υπάρχουν και ίσως με ποια σχόλια συνοδεύονται).</p> <p>Αφού η κάθε ομάδα ανακοινώσει τις συχνότητες εμφάνισης, συζητήστε για το ποιος είναι ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. στη διαμόρφωση αντιλήψεων για το ιδανικό σώμα. Ποιος είναι ο ρόλος του ιδανικού σωματότυπου και πώς μπορεί να επηρεάσει έφηβους και νέους; Ποια είναι η σχέση της υγείας με το πολύ αδύνατο ή το πολύ παχύ σώμα;</p> <p>Στη συνέχεια, μπορείτε να συζητήσετε για το πώς αλλάζει το πρότυπο του ιδανικού σώματος ανά εποχή τόσο για τους άνδρες, όσο και για τις γυναίκες. Θα βοηθούσε πολύ να βρείτε πρώτα σχετικές φωτογραφίες (ξεκινήστε από τα σχολικά βιβλία) από διάφορες χρονικές περιόδους, π.χ. αναγέννηση, κλασικά χρόνια, αρχαιότητα κτλ. Συζητήστε με τους/τις μαθητές/τριες ποια είναι τα στοιχεία της κάθε χρονικής περιόδου που επιδρούν στη διαμόρφωση του ιδανικού σώματος ανά εποχή.</p> <p>Επίλογος</p> <p>Κλείστε τη δραστηριότητα, τονίζοντας στα παιδιά ότι το ιδανικό σώμα είναι το υγιές σώμα.</p>
<p>Υλικά: Περιοδικά ποικίλης ύλης ευρείας κυκλοφορίας.</p>	
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης: Όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που συζητήθηκαν μπορούν να τα συγκεντρώσουν και να φτιάξουν μια μεγάλη αφίσα, η οποία θα αναρτηθεί σε κεντρικό σημείο του σχολείου, ή να ετοιμάσουν ένα άρθρο για τη σχολική εφημερίδα τους.</p>	
<p>Διδακτικά σχόλια Εκμεταλλευτείτε αυτήν τη δραστηριότητα για να δώσετε επιπλέον γνώσεις στα παιδιά για άσκηση και διατροφή.</p>	<p style="text-align: center;">Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις</p> <p>Μπορείτε να πείτε στους μαθητές και μαθήτριες να παρακολουθήσουν για 1 ώρα τηλεόραση και να καταγράψουν τη συχνότητα εμφάνισης και προβολής συγκεκριμένων σωματότυπων.</p>

Επιθετικότητα και Βία

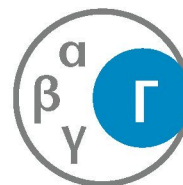
Επιθετικότητα και βία

Θέμα: Η επίδραση των Μ.Μ.Ε. στην αθλητική παιδεία

Τίτλος δράσης: «Συζητάμε για την επιθετικότητα»

Εκπαιδευτική βαθμίδα: Α' - Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να προβληματιστούν για τη βία και την επιθετικότητα στους αθλητικούς χώρους και για το ρόλο των Μ.Μ.Ε.</p>	<p style="text-align: center;">Διαδικασία</p> <p>Χρησιμοποιήστε ερωτήσεις, όπως τις παρακάτω, για να συζητήσετε με τα παιδιά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πόσοι από εσάς ασχολείστε με τα ομαδικά σπορ; • Ποια σπορ; • Ποιοι είναι οι κανόνες που ισχύουν στα αθλήματα που συμμετέχετε σχετικά με τη βίαιη φυσική επαφή μεταξύ των παικτών (π.χ. σπρώξιμο, χτύπημα κτλ.); • Πώς αισθάνεστε όταν ένας άλλος παίκτης σάς σπρώξει ή σάς χτυπήσει; • Ποιες είναι οι πιο συχνές τιμωρίες που επιβάλλονται σε παίκτες που συμπεριφέρονται έτσι; • Πόσο συχνά τέτοιες συμπεριφορές συμβαίνουν στο σπορ που συμμετέχετε; • Αναφέρετε μια λίστα με χαρακτηριστικά και συμπεριφορές που πρέπει να έχει ένας καλός και έντιμος αθλητής στο σπορ σας. • Θεωρείτε τον εαυτό σας έναν καλό και έντιμο αθλητή; Εφαρμόζετε αυτές τις συμπεριφορές, όταν παίζετε; • Στη συνέχεια, συζητήστε για τα σπορ που προβάλλονται συνήθως στην τηλεόραση. Χρησιμοποιήστε κάποιες από τις παρακάτω ερωτήσεις: <ul style="list-style-type: none"> • Ποια σπορ βλέπετε συνήθως στην τηλεόραση; • Συγκρίνετε τα σπορ που παίζετε με αυτά που βλέπετε στην τηλεόραση. Ποια φαίνονται πιο βίαια; • Τι είδους βίαιες συμπεριφορές στα σπορ βλέπετε να προβάλλονται στην τηλεόραση; • Οι παίκτες που βλέπουμε στα σπορ της τηλεόρασης είναι ενήλικες και κάποιιοι από αυτούς έχουν παιδιά. Φαντάζεστε τι παράδειγμα δίνουν στα παιδιά τους, όταν τους βλέπουν να συμπεριφέρονται βίαια στους αγωνιστικούς χώρους; <p>Βρείτε φωτογραφίες που να δείχνουν βίαια επεισόδια σε αθλητικούς χώρους, δείξτε κάποιες από αυτές στα παιδιά και συζητήστε με τη βοήθεια των παρακάτω ερωτήσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πώς αισθάνεστε, βλέποντας τέτοιες φωτογραφίες; (*) • Τι μηνύματα περνάει στους/στις νέους/ες η προβολή τέτοιων γεγονότων; • Γιατί νομίζετε ότι τα Μ.Μ.Ε. υπερτονίζουν τη βία και την επιθετικότητα και υποπροβάλλουν τις έντιμες αθλητικές συμπεριφορές; • Σε ποια σπορ δεν παρατηρούμε τέτοιες αντιαθλητικές συμπεριφορές; Βρίσκετε αυτά τα σπορ ενδιαφέροντα; Πόσο τα προβάλλουν τα Μ.Μ.Ε. σε σχέση με αυτά που παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά βίας; • Θυμηθείτε τη λίστα με τα χαρακτηριστικά που έχει ένας καλός/ή και έντιμος/η αθλητής/τρια. Αναφέρετε αθλητές/τριες που έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά και αθλητές/τριες που δεν τα έχουν. <p>Επίλογος</p> <p>Η βία σκοτώνει, το «ευ αγωνίζεσθαι» ενώνει.</p>
<p>Υλικά: Φωτογραφίες και αρθρογραφία από βίαια επεισόδια σε αθλητικούς χώρους.</p>	
<p>Διδακτικά σχόλια: (*) Σε αυτή την εργασία, οι απαντήσεις των μαθητών/τριών μπορεί να διαφέρουν. Κάποιοι μπορεί να σας πουν, ότι τις βρίσκουν συναρπαστικές και ενδιαφέρουσες. Τέτοιες απαντήσεις χρησιμοποιήστε τες, για να οδηγήσετε τη συζήτηση στο ότι σε αυτά τα συναισθήματα στοχεύουν τα Μ.Μ.Ε. και γι' αυτό τις υπέρ - προβάλλουν.</p>	

Καθήκοντα εκτός τάξης:

Μηνύματα, φωτογραφίες, σατιρικά σκίτσα, σχόλια και μικρά σχετικά κείμενα μπορούν να γίνουν ένα πόστερ για τον πίνακα ανακοινώσεων του σχολείου.

Αξιολόγηση

Ζητήστε από τους μαθητές και τις μαθήτριες να γράψουν σε χαρτόνια και να τοιχοκολλήσουν στην τάξη τους 2-3 από τα καλύτερα μηνύματα που θα σκεφτούν για την καταπολέμηση της βίας και επιθετικότητας στους αθλητικούς χώρους.

Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις

Αν βρείτε ταινία (βίντεο ή DVD) με βίαια αθλητικά γεγονότα, μπορείτε να την προβάλετε για ευαισθητοποίηση και να ξεκινήσετε μετά τη συζήτηση. Φροντίστε, όμως, να έχετε σαν αντίβαρο και ταινία με έντιμες αθλητικές συμπεριφορές, για να την προβάλετε επίσης και να τη συζητήσετε.

**Διδακτικές κάρτες
(προτάσεις εκπαιδευτικών
που συμμετείχαν στα σεμινάρια)**

Ενότητα: Ρατσισμός – Ξενοφοβία
 Θέμα: Συνεργασία
 Τίτλος δράσης: «Όλοι μαζί μπορούμε ψηλότερα»
 Εκπαιδευτική βαθμίδα : Α' – Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να αντιληφθούν οι μαθητές/τριες τη δύναμη της συνεργασίας και τη σημασία της ομαδικότητας.</p>	<p>Διαδικασία</p> <p>Χωρίζουμε την τάξη σε 5 ομάδες των 4 ατόμων, φροντίζοντας να συμπεριλάβουμε στην κάθε ομάδα άτομα «διαφορετικά» μεταξύ τους.</p> <p>Δίνουμε σε κάθε ομάδα μια κιμωλία με διαφορετικό χρώμα.</p> <p>Οι ομάδες στέκονται μπροστά σε έναν τοίχο και προσπαθούν να βάλουν ένα σημάδι με την κιμωλία, όσο πιο ψηλά στον τοίχο μπορούν.</p> <p>Στην αρχή, λέμε στα παιδιά ο καθένας μόνος του να προσπαθήσει να σημαδέψει και μετά τους παροτρύνουμε να συνεργαστούν, έτσι ώστε να σημαδέψουν, όσο γίνεται ψηλότερα.</p> <p>Ερωτήσεις που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε, για να τονίσουμε την αξία της συνεργασίας:</p>
<p>Υλικά: Χρωματιστές κιμωλίες.</p>	<p>• Πότε μπορέσατε να σημαδέψετε ψηλότερα, όταν προσπαθήσατε ο καθένας μόνος του ή όταν συνεργαστήκατε;</p> <p>• Σε ποια αθλήματα η συνεργασία φέρνει καλύτερα αποτελέσματα από την ατομική προσπάθεια;</p> <p>• Έχει σημασία στην ομαδική προσπάθεια η χώρα καταγωγής των ατόμων που την αποτελούν;</p> <p>• Στην καθημερινή ζωή μας σε ποιες περιπτώσεις η συνεργασία μεταξύ ατόμων από διαφορετικές χώρες φέρνει καλύτερα αποτελέσματα;</p>
<p>Διδακτικά σχόλια: Προτείνουμε στα παιδιά τρόπους συνεργασίας, για να πετύχουν το στόχο τους φροντίζουμε για την ασφάλειά τους.</p>	<p>Επίλογος</p> <p>«Όλοι μαζί πετυχαίνουμε περισσότερα παρά ο καθένας μόνος του».</p>
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης: Τους προτρέπουμε να βρουν ομάδες με παίκτες από διάφορες χώρες.</p>	<p>Αξιολόγηση</p> <p>Προτείνουμε στα παιδιά να φτιάξουν ένα κολάζ με φωτογραφίες και συνθήματα-σλόγκαν με θέμα: «Ο αθλητισμός ανήκει σε όλους τους ανθρώπους της γης».</p> <p>Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις</p> <p>Μπορείτε, αντί για κιμωλία, να χρησιμοποιήσετε αυτοκόλλητα χαρτάκια με τα ονόματα των παιδιών και των ομάδων.</p>

Ενότητα: Φύλα και ισότητα
 Θέμα: Συνεργασία αγοριών κοριτσιών
 Τίτλος δράσης: «Κλωτσοβόλει»
 Εκπαιδευτική βαθμίδα : Α'- Γ' Γυμνασίου

<p>Επιδίωξη: Να μάθουν τα παιδιά να εκτιμούν την αξία του καθενός, άσχετα από το φύλο.</p>	<p style="text-align: center;">Διαδικασία</p> <p>Χωρίζουμε τα παιδιά σε 2 μικτές ισάριθμες ομάδες και τους τοποθετούμε στο γήπεδο του βόλεϊ σε διάταξη παιχνιδιού βόλεϊ. Τους λέμε ότι θα παίξουν μια τροποποιημένη μορφή του βόλεϊ, όπου τα κορίτσια θα χτυπάνε τη μπάλα με τα χέρια κανονικά, αλλά τα αγόρια θα χτυπάνε τη μπάλα με τα πόδια. Διατηρούμε τους υπόλοιπους κανονισμούς του βόλεϊ.</p> <p>Οι υπόλοιποι παίρνουν ρόλους διαιτητών και γραμματείας και σε τακτά χρονικά διαστήματα κάνουμε αλλαγές, για να παίξουν όλα τα παιδιά.</p>
<p>Υλικά: 1 μπάλα, χαρτιά, μολύβια για τη γραμματεία.</p>	<p>Στο τέλος κάνουμε μια σύντομη συζήτηση με ερωτήσεις, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διασκεδάσατε με αυτό το παιχνίδι που συνδύασε 2 διαφορετικά σπορ; • Γνωρίζετε αθλήματα στα οποία τροποποιούνται οι κανονισμοί, ανάλογα με το φύλο; • Γνωρίζετε αθλήματα στα οποία συμμετέχουν αγόρια κορίτσια στην ίδια ομάδα χωρίς τροποποιήσεις κανονισμών; • Διασκεδάσατε το ίδιο, όπως αν παίζατε τα 2 αυτά αθλήματα σε ξεχωριστές ομάδες αγοριών-κοριτσιών; • Σε ποιες άλλες περιπτώσεις της καθημερινής μας ζωής συνεργάζομαστε αγόρια κορίτσια (άνδρες-γυναίκες), αξιοποιώντας τις ιδιαίτερες ικανότητες του καθένα για την επίτευξη κοινού στόχου;
<p>Διδακτικά σχόλια: Φροντίστε να παίξουν όλα τα παιδιά.</p>	<p style="text-align: center;">Επίλογος</p> <p>«Μέσα από το παιχνίδι συνεργάζομαι και αξιοποιώ τις ιδιαίτερες δεξιότητες του καθένα».</p>
<p>Καθήκοντα εκτός τάξης: Να σκεφτούν και άλλους συνδυασμούς παιχνιδιών, για να φτιάξουν νέα δικά τους παιχνίδια που θα παίζουν σε μικτές ομάδες.</p>	<p style="text-align: center;">Αξιολόγηση</p> <p>Ζητάμε από τα παιδιά να εντοπίσουν και άλλες δραστηριότητες στις οποίες απαιτείται συνεργασία των δύο φύλων για επιτυχημένο αποτέλεσμα.</p> <p style="text-align: center;">Προτάσεις για παρόμοιες δράσεις</p> <p>Μπορείτε να κάνετε συνδυασμούς παιχνιδιών που τυχόν συνηθίζουν να παίζουν τα παιδιά χωριστά αγόρια-κορίτσια, φτιάχνοντας μικτές ομάδες και εφαρμόζοντας συνδυασμένους κανόνες παιχνιδιών.</p>